

Handlingsprogram

Telemarkskanalen
natur- og kulturpark
2025 – 2028

Foto: Dag Jenssen

Telemarkskanalen natur- og kulturpark (kanalparken) er organisert som et kommunalt oppgavefellesskap. Eierne er Kviteseid, Nome, Notodden, Midt-Telemark, Skien og Tokke kommuner (kanalkommunene), Telemark fylkeskommune og Telemarkskanalen FKF. Fylkeskommunen er vertskommune.

Parkområdet omfatter de seks kanalkommunene, med kanallandskapet som kjerneområde og Telemarkskanalen som grunnleggende element og merkevare.

Formål

Øke området sin attraktivitet som besøksmål og bosted, og få til vekst og utvikling i næringslivet gjennom å foredle de særpregede ressursene til Telemarkskanalen og kanallandskapet.

Visjon

Telemarkskanalen natur- og kulturpark - et attraktivt og levende besøksmål og bosted, som skaper verdier for fremtiden.

Hovedmål

Styrke Telemarkskanalen som et bærekraftig besøksmål og bosted, som tiltrekker seg flere besøkende, og aktiviserer lokalsamfunnet

Premisser

FNs bærekraftsmål
Den europeiske
landskapskonvensjonen

Telemarkskanalen natur- og kulturpark sin rolle er å være en;

Koordinator • Pådriver • Rådgiver • Nettverksbygger • Utvikler og tilrettelegger

Struktur i handlingsprogrammet

For å nå hovedmålet vil kanalparken jobbe med seks strategiske innsatsområder i handlingsplanperioden. Disse vil fungere som rammer og gi retning for hva som skal gjøres og hvilke ressurser som skal prioriteres.

1. Merke varebygging
2. Steds- og destinasjonsutvikling
3. Samarbeid
4. Besøksstyring- og forvaltning
5. Formidling
6. Utviklingsprosesser

Innenfor hvert strategisk innsatsområde er det flere delmål. Delmålene er konkrete og målbare mellomsteg mot hovedmålet, som gir svar på hvorfor det er viktig å gjøre noe innenfor innsatsområdene.

Tiltakene er handlinger eller aktiviteter som beskriver hvordan kanalparken skal jobbe for å nå delmålene og dermed bidra til å oppnå hovedmålet. Tiltakene skal gjennomføres i løpet av en tre-års periode.

Det benyttes målindikatorer for å kunne evaluere effektiviteten og resultatene av tiltakene som blir iverksatt etter endt handlingsplanperiode. Målindikatorene er enten kvantitative (f.eks. tall eller prosent) eller kvalitative (f.eks. vurderinger eller beskrivelser).

Merkevarebygging

Innsatsområdet er viktig for å skape en sterk identitetsfølelse til Telemarkskanalen blant lokalbefolkningen og økt synlighet for besøkende. En sterk merkevare gjør det lettere å kommunisere hva vi står for (verdier) og hva vi tilbyr (opplevelser). På den måten kan vi skape lojalitet, stolthet, oppmerksomhet og engasjement, som kan bidra til økt verdiskaping over tid.

Foto: Martin Litwicki

Merkevarebygging

Delmål

1. Merkevaren til Telemarkskanalen skal styrkes for å skape en sterkere identitetsfølelse blant lokalbefolkningen og økt synlighet for besøkende
2. Markeds- og kommunikasjonsarbeidet til Telemarkskanalen skal spisses for å sikre en helhetlig formidling av hva Telemarkskanalen er og hva som tilbys av opplevelser
3. Markeds- og kommunikasjonsarbeidet til Telemarkskanalen skal reorganiseres slik at det gjøres på en effektiv og hensiktsmessig måte.

Målindikatorer

- Gjennomført arbeid med merkevareplattform, markedsføringsstrategi, kommunikasjonsplan og kanalmagasin
- Analyse av nøkkelindikatorer (KPI-er) for økt trafikk på Telemarkskanalen sin nettside og sosiale medier
- Gjennomført reorganisering av markeds- og kommunikasjonsarbeidet til Telemarkskanalen, med et organisasjonskart over roller og ansvarsoppgaver
- Antall gjennomførte markedsråd
- Vurdering av tilbakemeldinger fra innbygger- og gjesteundersøkelser

Tiltak

- Sørge for anskaffelse av en felles merkevareplattform, markedsføringsstrategi og kommunikasjonsplan for Telemarkskanalen
- Benytte eksisterende landskapsanalyser og de etablerte attraksjonsklyngene langs kanalen i merkevarebyggingen
- Lage et nytt kanalmagasin til sesongen 2026 og sørge for en årlig distribusjon av magasinet før sesongstart.
- Utrede alternative løsninger for å tydeliggjøre og omstrukturere markeds- og kommunikasjonsarbeidet til Telemarkskanalen og iverksette anbefalte tiltak.
- Videreføre og delta i det etablerte markedsrådet for Telemarkskanalen sammen med båtselskapene, foretaket, bookingselskapet og Visit Telemark.
- Samarbeide med kanalkommunene og Visit-selskaper om gjennomføring av innbygger- og gjesteundersøkelser, for å få innsikt i lokalbefolkningen og besøkende sin kjennskap til og opplevelse av Telemarkskanalen

Steds- og destinasjonsutvikling

Innsatsområdet er viktig for å utvikle attraktiviteten til Telemarkskanalen, utvide sesongen og øke bruken av kanalen året rundt. Gode tilretteleggingstiltak og tydelige konsepter skal engasjere lokalsamfunnet, styrke stedskarakterene langs kanalen og gi aktive og ekte opplevelser til besøkende.

Steds- og destinasjonsutvikling

Delmål

1. Telemarkskanalens særegne ressurser skal benyttes til å utvikle flere tydelige konsepter og tilretteleggingstiltak for å øke områdets attraktivitet som besøksmål og bosted
2. Stedskarakterene og de etablerte attraksjonsklyngene skal forsterkes og utvikles for å løfte fram attraksjonskraften i landskapet og gjøre stedene langs kanalen mer synlige
3. Aktive opplevelser for alle skal prioriteres for å utvide sesongen og øke bruken av Telemarkskanalen alle årstider

Målindikatorer

- Antall utviklede konsepter og tilretteleggingstiltak
- Fullfinansiering og realisering av Bone by Bone, Hair by Hair og beskrivelse av påbegynt arbeid med det fjerde kunstverket i Vannveiens fortellinger
- Prosentvis økning i antall besøkende på kanalbåtene (billetter) og landsiden der vi har tellepunkter (turtellere)

Tiltak

- Identifisere og utvikle udisponerte fylkeskommunale kanalbygg som har utviklingspotensial til å bli et besøks- eller overnattingstilbud
- Bistå i arbeidet med å få oppdaterte kartdata for Telemarkskanalen og nye sjø-/ båtsportkart
- Videreutvikle fritidsbåt på Telemarkskanalen som et signaturprodukt
- Sikre finansiering til å realisere det tredje kunstverket i Vannveiens fortellinger - Bone by Bone, Hair by Hair i Skien
- Avklare lokalisering og planlegge oppstart av det fjerde attraksjonsprosjektet i Vannveiens fortellinger
- Videreutvikle Padleled i Telemarkskanalen med nye tilretteleggingstiltak
- Realisere bålplasskonseptet De syv blåner og utvikle ett-to nye opplevelseskonsepter om sykling, vandring, padling, lokalmat/-drikke og badstue
- Delta i styringsgruppen til prosjektet Inkluderende reiselivsklynge og arbeide for universell utforming av opplevelser langs Telemarkskanalen
- Bidra i utviklingen av sluseområdene med attraksjoner, informasjon og opplevelser
- Samarbeide tettere med Notodden - Rjukan industriarv i

Samarbeid

Innsatsområdet er viktig for å sikre en helhetlig utvikling av Telemarkskanalen som besøksmål og bosted på tvers av geografiske grenser, bransjer og sektorer.

Foto: Dag Jenssen

Samarbeid

Delmål

1. Samarbeidet mellom offentlige, frivillige og private aktører langs Telemarkskanalen skal intensiveres for å sikre en bærekraftig utvikling av parkområdet
2. Lokalsamfunnet skal i større grad bli involvert og aktivisert i utviklingsprosjekter for å skape stolthet og engasjement i Telemarkskanalen sin utvikling
3. Samarbeidet med andre parkorganisasjoner, internasjonale partnere og forskningsinstitusjoner skal styrkes for å utveksle erfaringer på tvers, hente inspirasjon og økt kunnskap

Målintikatorer

- Antall gjennomførte konferanser, studieturer og møteplasser og vurdering av tilbakemeldinger fra deltakerne
- Antall formaliserte samarbeids- og partnerskapsavtaler
- Beskrivelse av lokalsamfunnets muligheter for involvering og deltakelse i utviklingsprosjekter
- Deltakelse i nasjonale og internasjonale nettverk og relevant samarbeid med forskningsinstitusjoner

Tiltak

- Etablere Kanalkonferansen som en fast møteplass annethvert år for å belyse viktige temaer for Telemarkskanalen
- Gjennomføre en studietur med representanter fra kanalparkens eiere og samarbeidspartnere, for å hente inspirasjon og læring fra andre parker eller kanaler nasjonalt/internasjonalt.
- Årlig arrangere studietur i egen kanal for aktører langs Telemarkskanalen, for å bli bedre kjent med og kunne fremsnakke hverandres tilbud
- Gjennomføre to halvårlige møter med den administrative ressursgruppen til kanalparken og minst et årlig nettverksmøte for offentlige, frivillige og private aktører langs Telemarkskanalen
- Gjennomføre jevnlig møter med statlige og regionale myndigheter for å fremme Telemarkskanalen sine interesser.
- Inngå formelle samarbeids- og partnerskapsavtaler med relevante samarbeidsaktører i kanalparkens utviklingsarbeid
- Benytte innovativ samskapings- og medvirkningsmetodikk til å aktivisere lokalsamfunnet på nye, kreative og effektive måter.
- Benytte prosjektet Ung i Park til å involvere og aktivisere ungdom i parkområdet
- Delta i minst to nasjonale og internasjonale nettverk for parkorganisasjoner og kanaler/vannveier
- Ta initiativ til forsknings- og samarbeidsprosjekter med Universitetet i Sør-Øst Norge og andre relevante forskningsinstitusjoner

Besøksstyring og -forvaltning

Innsatsområdet er viktig for å sikre en balansert utvikling av reiselivsnæringen samtidig som natur- og kulturverdiene langs Telemarkskanalen bevares. Besøksstyring og -forvaltning er avgjørende for å sikre langsiktig verdiskaping og bevare områdets unike kvaliteter for fremtidige generasjoner.

Foto: Yngve Ask

Besøksstyring og -forvaltning

Delmål

1. Identifisere sårbare områder langs kanalen, for å øke kunnskapen om hvilke natur- og kulturverdier som finnes og strategisk styre besøkstrafikken til ønskede områder
2. Alle kanalkommunene skal bli sertifisert/re-sertifisert for Merket for bærekraftig besøksmål
3. Sikre langsiktig bevaring av natur- og kulturverdiene langs kanalen gjennom aktive skjøtsels- og forvaltningstiltak
4. Fremme regenerativt reiseliv langs Telemarkskanalen gjennom kompetanseheving og pilotprosjekter på regenerative praksiser

Målintikatorer

- Gjennomført landskaps- og ressursanalyse
- Antall tilretteleggingstiltak som styrer besøkende til ønskede områder
- Antall kommuner langs Telemarkskanalen som har blitt sertifisert/re-sertifisert for Merket for bærekraftig besøksmål
- Antall gjennomførte skjøtsels- og forvaltnings-tiltak (mengde søppel og vrakbåter som er fjernet, areal av uønskede undervannsvekster som er fjernet, antall friområder som er statlig sikret og områder hvor det er gjennomført kulturellandskapspleie)
- Antall gjennomførte kompetansehevende tiltak og prosjekter om regenerative praksiser

Tiltak

- Sikre finansiering til å anskaffe en ny landskaps- og ressursanalyse, som skal kartlegge og analysere landskapets bæreevne og ressursforvaltning
- Iverksette tilretteleggingsprosjekter som leder besøkende til områder som kan håndtere økt besøk uten å belaste sårbare natur- og kulturverdier.
- Realisere bålplasskonseptet De syv blåner, med syv eventyrlige bålplasser
- Delta aktivt i kanalkommunenes arbeid med å bli sertifisert/re-sertifisert for Merket for bærekraftig reiseliv.
- Kartlegge ulike miljøsertifiseringsordninger og arbeide for en sertifisering som passer parkens behov og målsettinger.
- Sikre finansiering til å gjennomføre prosjektet Skjøtsel langs Telemarkskanalen, som inkluderer nye skjøtselsplaner for utvalgte områder, fysiske skjøtselstiltak, kompetansehevende samlinger og informasjonsmateriell
- Systematisk rydde og fjerne søppel og vrakbåter som kan påvirke både miljøet og estetiske verdier langs kanalen.
- Arbeide for å redusere uønskede undervannsvekster som kan skade det lokale økosystemet og hindre ferdselen i kanalen (f.eks. i Bråfjorden)
- Støtte kommunenes arbeid med å utvikle og sikre friområder langs kanalen som gir besøkende tilgang til naturen samtidig som viktige naturområder ivaretas.
- Initiere et pilotprosjekt og gjennomføre kompetansehevende tiltak for regenerative praksiser og opplevelser i reiselivet. Regenerativt reiseliv handler om å aktivt forbedre og revitalisere natur, kultur og lokalsamfunn gjennom turisme, slik at reisemålet etterlates i bedre stand enn da besøkende kom.

Formidling

Innsatsområdet er viktig for å øke bevisstheten om Telemarkskanalen sin unike historie og verdi blant ulike målgrupper. Innovativ formidling av natur- og kulturarven skal skape nysgjerrighet, engasjement og interesse for å besøke destinasjonen og ta aktivt del i å forvalte og utvikle kanalèn.

Foto: Mohri Films

Formidling

Delmål

1. Styrke formidlingen av Telemarkskanalens unike natur- og kulturarv til ulike målgrupper via interaktive digitale løsninger
2. Styrke formidlingen av hva som ligger i statusen «natur- og kulturpark» og hvordan lokalbefolkningen og besøkende kan bidra til å ivareta natur- og kulturverdiene
3. Utvikle nettsiden www.telemarkskanalen.no med relevant og oppdatert informasjon
4. Utvikle pedagogisk opplegg til skoler for å tilby opplevelsbasert læring om Telemarkskanalens natur- og kulturarv

Målindikatorer

- Antall nye formidlingsprosjekt og brukere av disse
- Antall mottakere som har åpnet og lest nyhetsbrevene som kanalparken sender ut
- Analyse av nøkkelindikatorer (KPI-er) for økt trafikk på Telemarkskanalen sin nettside og sosiale medier
- Antall skoler, barn og ungdommer som har deltatt i læringsaktiviteter om Telemarkskanalen

Tiltak

- Realisere prosjektet Natureventyr for barnefamilier med stedstilpasset digital historiefortelling
- Utvikle fysisk og digitalt informasjonsmaterieill tilpasset ulike målgrupper, som også kan benyttes av guider, sesongansatte og andre med vertskapsroller
- Sende ut jevnlig nyhetsbrev som synliggjør kanalparkens arbeid
- Informasjon om kanalparkens drift og utviklingsprosjekter ut til eierne, f.eks. gjennom presentasjoner i politiske møter.
- Formidle på nettsiden og i andre medier hvordan man jobber med å ta vare på natur- og kulturverdiene i Telemarkskanalen og på hvilke måter lokalbefolkningen og besøkende kan bidra i arbeidet
- Utrede alternative nettsideløsninger og sørge for en enklere kundereise med god informasjon på www.telemarkskanalen.no
- Utrede videre drift av nettsiden www.skiensvassdraget.no og hvordan informasjonen best kan benyttes i formidlingsøyemed
- Igangsette prosjektet Ung i Park og tilby jevnlig natur- og kulturaktiviteter for barn og ungdom langs Telemarkskanalen

Utviklingsprosesser

Innsatsområdet er viktig for å styrke kanalparkens kapasitet til å utvikle, finansiere og lede strategiske utviklingsprosjekter. Organisasjonsutvikling og digital kompetanse er avgjørende for å få økt innovasjon og en bærekraftig vekst.

Foto: Visit Telemark

Utviklingsprosesser

Delmål

1. Utvikle en robust prosjektorganisasjon
2. Heve prosjektorganisasjonens digitale kompetanse, for å øke effektiviteten og kvaliteten i utviklingsprosjektene
3. Øke eksterne midler til utviklingsprosjekter for å sikre en bærekraftig finansiering

Målintikatorer

- Antall gjennomførte kurs og opplæringsutdanningsløp
- Antall prosjekter hvor vi benytter et digitalt prosjektstyringsverktøy
- Antall innsendte finansieringssøknader
- Prosentvis økning i ekstern finansiering
- Kvalitativ evaluering av gjennomførte prosjekter

Tiltak

- Implementere et digitalt prosjektstyringsverktøy
- Delta på prosesslederutdanning i regi av Lent
- Delta på kompetansehevende kurs om ulike digitale verktøy, datadrevet prosjektledelse og innovasjonsteknologier
- Øke kompetansen på gjennomføring av offentlige anskaffelser
- Utvikle samarbeidet med frivillige organisasjoner og andre som kan styrke mulighetene for ekstern finansiering til utviklingsprosjektene
- Bygge nettverk med mulige fond og stiftelser som kan støtte prosjekter i kanalparkens portefølje.
- Ha kontinuerlig oversikt over relevante finansieringskilder og løpende søknadsfrister, og formidle relevant kunnskap om disse til andre samarbeidsaktører